

talte, at de Tab, der var lidt, i det store og hele var Tab, som man kunde forudse, og som man ikke kunde skrive paa Deflationens Regning, og jeg maa erkende, at naar man ser Listen, som vi har haft i Rigsdagens Landmandsbankudvalg, over de større Tab, der er lidt paa forskellige Selskaber og Personer, vil man maaske ikke kunne sige, at Deflationen bærer Skylden for store Summer i Forhold til det hele, men jeg tror sikkert, at visse Foranstaltninger fra Regeringens Side havde kunnet afhjælpe Skader og bidrage til, at Tabene ikke blev saa store, som de blev. Ministeren udtalte Haab om, at vi skulde blive forskaanet for nye Overraskelser, men jeg føler mig overbevist om, at den højtærede Minister saa vil blive nødt til at tage visse Hensyn til Selskaber, der er engageret her, ikke alene for disse Selskabers Skyld, men for hele Erhvervs-grenens Skyld, og til at bringe Hjælp paa en saadan Maade, at disse Virksomheder kan holdes i Gang. Sker dette ikke, frygter jeg noget for, at der dog vil kunne komme en, selvfølgelig i Forhold til det, vi nu ser for os, betydelig ringere Overraskelse, men dog yderligere Tab, og jeg synes saa sandelig, at der har været Tab nok, og at det nu gælder om, at der bliver gjort alt, hvad der kan gøres, for ikke at faa flere Tab.

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet talte om de mange arbejdsløse, og han har Ret i, at det er en Mare, der rider vort Land, alle de mange Mennesker, der gaar arbejdsløse og ikke kan faa Beskæftigelse. Men ogsaa der er der jo i hvert Tilfælde fra vor Side gentagne Gange gjort Henstillinger og stillet Forslag, som ikke har kunnet finde Naade for den høje Regerings Aasyn, for at hjælpe til at afskaffe denne Arbejdsløshed. Vi staar nu her og nedskriver, og antageligt bliver vi nødt til helt at lukke en Del af de Virksomheder, der er Tale om. Blandt disse Virksomheder er der nogle, som er blevet holdt oppe for at holde Arbejdet i Gang, men det har vist sig ugerligt at holde dem oppe, og desværre maa jeg sige, at der havde selv Regeringen ikke kunnet hjælpe — jeg tænker her paa Skibsværfterne.

Helt og holdent at skrive de Tab, der nu foreligger, paa Deflationens Regning kan man ikke; men jeg vil gentage, at jeg regner dem for smaa i Forhold til de store Tal, vi staar overfor.

Den højtærede Minister har forelagt et Lovforslag, som ikke fuldt dækker det,

man har ønsket fra Landmandsbankens Side. Banken havde ønsket en 10-aarig Forlængelse fra 1928, og Ministeren foreslaar kun en 5-aarig. Da vi i sin Tid havde Forslaget om Statsgaranti for Landmandsbanken til Behandling her i Tinget, var der foreslaaet et noget længere Aaremaal end det, vi fik. Der blev den Gang vedtaget en Statsgaranti gældende for 5 Aar, og denne 5 Aars Periode udløber først den 1. April 1928. Man kan jo ikke se bort fra, at den Garanti, der er givet Landmandsbanken, og som jeg erkender maatte gives Landmandsbanken fra Statens Side for ikke at skabe Kaos, maatte til. Men den var jo selvsagt meget ubehagelig for Privatbankerne, thi det er jo ret lige til, at en Bank, som Staten yder Garanti, og som i øvrigt kan give lige saa høje Renter som Privatbankerne, har et Fortrin fremfor de andre. Slet saa galt, som man maaske kunde have ventet, er det nu efter mit Skøn ikke gaaet, men man træffer dog hyppigt Tilfælde, hvor Beløb, som under normale Forhold vilde være blevet fordelt til andre Banker, nu paa Grund af Statsgarantien gaar til Landmandsbanken.

Imidlertid er Forholdet jo ikke dette, at Landmandsbanken ligger inde med overflødig Kapital. Der hævdes ganske vist — den højtærede Minister var ogsaa inde paa det —, at det fra Privatbankernes Side var sagt, at den Kapital, Landmandsbanken havde, var steget fra 28,7 pCt. til 36,4 pCt., men den højtærede Minister gjorde dog opmærksom paa, at det afgang meget af, fra hvilket Tidspunkt man gik ud, og jeg tror, Ministeren havde nogen Ret i, at Landmandsbanken, da dette Tal blev opgjort, var tappet for en Del Penge. Naar Staten staar som Garant for Landmandsbanken, og Landmandsbanken skal bruge saa og saa store Beløb for at holde sin Virksomhed gaaende, saa kan Staten selvfølgelig kun se med Tilfredshed paa, at den faar de Penge paa den, om jeg saa maa sige, normale Maade, saa den ikke skal være henvist til at faa dem fra andre Banker, fra Nationalbanken o. s. v., hvad den jo i de sidste Aaringer i høj Grad har været henvist til, og saaledes har maattet arbejde med dyrere Penge, end godt var. Dette Forhold er imidlertid ændret. Gælden til Nationalbanken er, kan man godt sige, bragt ud af Verden, og Landmandsbanken har nu kun Behov for de Indlaansbeløb, som skal tjene til at holde Driften i Gang.

Det er ikke saaledes, at Banken har